

Tijd van toedekken is voorbij

Bisschoppen en oversten geven rekenschap van seksueel misbruik in de Kerk

- ▶ Bijna 950 slachtoffers maakten zich bekend
- ▶ Veertig procent feiten gebeurde op school
- ▶ 2,5 miljoen euro reeds uitbetaald als tegemoetkoming

Erik DE SMET

Slachtoffers van seksueel misbruik door geestelijken hadden de keuze om zich te wenden tot het Centrum voor Arbitrage inzake Seksueel Misbruik, een onafhankelijk orgaan bedoeld om financiële compensatie te bemiddelen, of tot een van de kerkelijke opvangpunten die in elk bisdom werden opgericht.

Bij het Centrum voor Arbitrage dienden 621 personen een dossier in, de opvangpunten noteerden 323 meldingen, in het totaal gaat het dus om 944 gevallen. De overgrote meerderheid (79 procent) van de melders komt uit Nederlandstalig gebied. Uit de dossiers van de opvangpunten blijkt dat 71 procent van hen man is en een kwart jonger dan tien was toen de feiten plaatsvonden.

Ook blijkt dat 84 procent van de feiten zich meer dan dertig jaar geleden voordeden en 63 procent meer dan veertig jaar geleden. Van de daders was 46 procent diocesaan priester, 43 procent een pater of een broeder.

Een van de problemen was dat kinderen maandenlang op het internaat bleven. © Belga Image

Veertig procent van de feiten gebeurde in schoolverband, amper zes procent in de jeugdbeweging. Het misbruikprobleem was eertijds vooral te situeren in de internaten verbonden aan congregaties. Anders dan tegenwoordig verbleven internen maanden aan een stuk in de school. Begeleiders waren er op hun beurt jarenlang actief. Aldus

groeide een soort alternatieve familie met weinig externe controle. Dat systeem bestaat niet meer. Vandaag zijn scholieren minder lang van huis en zijn de opvoederteams gemengd.

De voornaamste bekommering van de melders is hun verhaal te kunnen doen aan de kerkelijke overheid en erkenning te krijgen van hun leed.

Klagers bij de opvangpunten kregen een financiële tegemoetkoming van in totaal iets meer dan 1 miljoen euro, in de meeste gevallen tussen 5.000 en 10.000 euro per klager. Het totale uitgekeerde bedrag, de arbitrage tot heden meegerekend, bedraagt 2,5 miljoen euro.

„Die tegemoetkoming betaalt de stichting Dignity uit”, verdui-

delijkt mgr. Johan Bonny, die samen met mgr. Guy Harpigny de kwestie opvolgt. „Dignity recupereert het geld bij de bisdommen en de congregaties, die op hun beurt de dader aanspreken. De helft van hen is overleden, maar de Kerk zal betalen wat Dignity haar vraagt te betalen.”

„Eindelijk wordt aandacht besteed aan de persoonlijke ontwikkeling van seminaristen”

Met frisse beleidslijnen wil de Kerk seksueel misbruik in de toekomst helpen voorkomen. Ze nam daartoe alvast psycholoog Manu Keirse in de arm. Die moet haar preventieve aanpak helpen stroomlijnen. Volgens Keirse leerde de Kerk alvast veel van de slachtoffers.

Ook Tine Van Belle, coördinator van het opvangpunt in het bisdom Brugge, heeft er vertrouwen in: „Eindelijk wordt aandacht besteed aan de persoonlijke ontwikkeling van seminaristen. Zij worden nu ook gevormd om later, als ze in een parochie staan, oog te hebben voor problemen van misbruik.”

De brochure *Van taboe naar preventie* kost 4 euro en is te koop in de religieuze boekhandel of via 02 509 96 72.

Elkeen raken op zijn eigen niveau

De Sint-Pancratiusparochie in Ranst bundelt catechese-initiatieven in *Godden op zondag*

Nicole LEHOUCQ

Vallen in tal van parochies de catechese-initiatieven zowat stil tijdens de zomermaanden, in de Sint-Pancratiusparochie in Ranst ging het nieuwe werkjaar op 15 juni al van start. De parochie bundelt er sinds vorig jaar de catechese bij doopsel, eerste communie, vormsel en huwelijk in een gezamenlijk initiatief, *Godden op zondag*. Dat beoogt geloofsoverdracht zowel als een initiatie in het parochiale leven.

Een keer maandelijks worden anderhalf uur vóór de zondagsmis meerdere activiteiten aangeboden, op het vlak van liturgie, verkondiging en diaconie. Eerstecommunicanten en vormelingen wordt gevraagd, samen met een of met beide ouders, drie keer deel te nemen, één keer in elk domein. Datzelfde wordt gevraagd aan wie zich voorbereidt op een kerkelijk huwelijk. Ouders van dopelingen worden eenmalig uitgenodigd. Iedereen neemt vervolgens deel aan de eucharistie.

In die viering worden elementen aangebracht uit de doemomenten. ‘Godden’ staat hier immers voor ‘God doen’. Ouders en kinderen knutselen bijvoorbeeld

Godden op zondag. Geëngageerde gelovigen getuigen, ouders en kinderen gaan daarmee creatief aan de slag. © Marcel Van Peer

een wenskaart, nadat iemand van de parochie die zieken bezoekt of aan rouwzorg doet, getuigde over dat engagement. De kaartjes worden dan meegegeven voor een volgend bezoek.

„We werken met inschrijvingen”, legt medewerker Guy Van Laer uit. „Komen er ouders van dopelingen, dan vragen we de ingeschreven vormelingen en eerstecommunicanten een foto mee te brengen van toen zij werden gedoopt. Die gebruiken we om

de symbolen van het doopsel uit te leggen. We laten de ouders van de vormelingen vertellen waarom zij destijds hun kind lieten dopen en maken een wenskaart voor de dopeling, de tekst daarop kan voorbereiden op de doop. Dat doen we ook voor huwelijkskandidaten. Dan kunnen de ouders bijvoorbeeld vertellen waarom zij kozen voor elkaar.”

Ouders worden ook actief ingeschakeld in de verteltent, waar Bijbelverhalen aan bod komen.

Die worden voorgelezen en elk een kiest een zin die hem of haar treft. „Dat kan iedereen, ook wie verder van geloof of Kerk af staat”, zegt Van Laer. „Evengoed komen geëngageerde gelovigen getuigen wie Jezus voor hen is. Dat verwerken ouders en kinderen dan op een creatieve manier, zoals in een tekening.”

Laagdrempelig

Elders worden bloemstukjes gemaakt voor op het altaar. Iemand die aan bloemschikken doet, vertelt dan hoe ze zich door de zingen laat inspireren.

Een laagdrempelige aanpak dus. „Je moet mensen aanspreken op het niveau waarop ze staan”, meent Van Laer. „Het gaat erom luisterbereid te zijn en passende werkvormen te zoeken. Zo kunnen we een inhoudelijk aanbod koppelen aan een aangename kerkervaring. Schakelden we eerder al ouders van vormelingen in om catechese te geven – wat nog gebeurt in de vijf weken vóór het vormsel – dan vergroot hierdoor hun betrokkenheid.”

Meer weten? Bel 03 475 93 75 of surf naar <https://sites.google.com/site/goddenopzondag/>

Vredesbasiliek in Luik?

Mgr. Jean-Pierre Delville wil de kerk van het Heilig Hart en Onze-Lieve-vrouw van Lourdes in de Luikse wijk Cointe omdopen tot vredesbasiliek. Aanleiding is de herdenking op 4 augustus van het uitbreken van de Eerste Wereldoorlog. De kerk uit 1936, die door de Luikenaars vanwege haar koepel onterecht als basiliek wordt bestempeld, is gelegen op een heuvel. Ze vormt met de vlakbij gelegen toren het zogeheten monument voor de intergeallieerden, een religieus en burgerlijk gedenkteken voor de slachtoffers onder de geallieerden tijdens de Eerste Wereldoorlog. Mgr. Delville zou het een symbolisch gebaar vinden als er ook een herdenkingsmonument komt voor de slachtoffers in Duitsland en Oostenrijk, temeer daar de slachtoffers in Eupen, Malmedy, Sankt-Vith en Wareme (nu de provincie Luik) Duitsers waren. Volgens de bisschop ligt het project in het verlengde van de opzet van het monument. Het altaar bevat immers de inscriptie „Hart van Jezus, onze vrede en verzoening, ontferm U over ons” en het centrale glasraam „Heilig Hart, prins van de vrede”. Na de restauratie kan de kerk een centrum voor vredesanimatie worden. (IVH)